

Fonaments del món contemporani**2014/2015**

Codi: 100337

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	FB	1	2
2502758 Humanitats	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Ana Yetano Laguna

Correu electrònic: Ana.Yetano@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

David Ballester MuñozJavier Tebar Hurtado

Prerequisits

No se'n consideren necessaris, tot i que resulta aconsellable que el/estudiant avanci en el domini d'altres llengües (anglès, francès, etc.) i hagi realitzat alguna que altra lectura de manuals d'història contemporània.

Objectius

La matèria d'Història, en la que es contextualitza aquesta assignatura, permetrà accedir a un coneixement bàsic dels principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat de la Humanitat en una perspectiva diacrònica, des de la Prehistòria i fins al món actual, integrant els diversos espais geogràfics. De fet, la dimensió espacial de l'esmentat coneixement històric haurà de ser tan àmplia como sigui possible, car contribueix enormement a desenvolupar la capacitat de comprendre la diversitat històrica i cultural. Així mateix, la matèria d'Història proporcionarà unes primeres nocions al voltant dels diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, de gènere, ideològic, cultural), així com de teoria i metodologia de la Història (debats i perspectives historiogràfiques), coneixements que seran augmentats, òbviament, quan siguin cursades les assignatures nuclears del Grau.

L'assignatura dels Fonaments del Món Contemporani significa, en aquest context, la darrera part - cronològicament parlant- de la introducció que la matèria proposa al bloc d'assignatures nuclears del Grau, amb un tractament específic dels temes i períodes referits a l'edat contemporània i, en especial, d'aquells més propers als nostres dies, ja que es tracta -sens dubte- d'aquells als que s'ha pogut tractar menys atenció en l'ensenyament secundari -tant obligatori com post-obligatori-.

Competències

- Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
5. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
6. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
7. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
8. Interpretar la pluralitat i l'heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la humanitat.
9. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
10. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
11. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
12. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

1. ELS FONAMENTS ECONÒMICS EN EL MÓN CONTEMPORANI. Revolució Industrial i triomf del capitalisme. Evolució de la economia liberal. Fases principals. Grans crisis.
2. LES REVOLUCIONS LIBERALS. La construcció del model d'Estat liberal: Institucions principals. Evolució del liberalisme. El liberalisme democràtic.
3. NACIONALISME. L'Estat-Nació. Els models europeus. L'Estat Nació en EE.UU. Les noves nacions d'Alemanya i Itàlia. Els nous nacionalismes. Descomposició dels grans Imperis.
4. SOCIALISME. Connexió amb el moviment obrer. Marxisme i anarquisme. La Revolució Russa. El Socialisme real.
5. EXPANSIÓ COLONIAL E IMPERIALISME. Relacions Internacionals. Guerres entre Estats i guerres de alliberació nacional. Les Guerres mundials. La Guerra Freda. Grans Organismes Internacionals. Descolonització i canvis geopolítics.
6. GRANS CANVIS CULTURALS. Secularisme i llibertat religiosa. Noves cultures polítiques. La nova cultura de masses.
7. CANVIS SOCIALS. La societat de classes. La nova ciutat i la societat urbana.
8. LA FI DEL SEGLE XX: La caiguda del bloc soviètic. El món capitalista: el mercat global. L'acceleració tecnològica. Noves fractures socials. Noves tensions geopolítiques.

Metodologia

- Classes teòriques dirigides pel professor: classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup.
- Tutoria: Sessions concertades per a la resolució de dubtes i el manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i els seminaris.

- Realització d'exercicis pautats d'aprenentatge.
- Estudi personal: Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums.
- Lectura de textos. Redacció de treballs. Cerca d'informació bibliogràfica: Lectura comprensiva de textos. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia. Estratègies de cerca d'informació. Selecció de materials.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals, presentació i explicació del temari pel professor, incitació a la participació en el debat a classe. Realització d'exercicis escrits teòrics o pràctics.	60	2,4	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
Tipus: Supervisades			
tutories, converses amb el alumne/a sobre el seu treball, orientació i correcció dels exercicis teòrics i pràctics de curs (comentaris de textos, mapes, lectures, reseñas de llibres...).	15	0,6	3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
estudi de manual o manuals indicats a classe y altres lectures.	75	3	1, 2, 4, 5, 6, 8

Avaluació

Avaluació:

- Proves escrites que representen el 70% de la nota final.
- 20% de la nota final: treballs de curs de tipus pràctic: comentaris de documents (textos, quadres, gràfics, mapes etc.) ressenyes de lectures, definicions de conceptes, mapes històrics, etc.

Advertència: Si la qualificació dels exàmens no supera el 4, no es podrà aprovar l'assignatura.

- El procés de revisió de les proves tindrà lloc una vegada transcorregut el termini mínim per a la correcció per part del/ de la professor/a (sotmès al nombre de matriculats i proves presentades), en el despatx i en horari d'atenció a l'estudiant.

Reavaluació: Segons normes de la Facultat, es té dret a la reavaluació amb els següents requisits:

- Han d'haver-se presentat a totes les proves que consten en la guia docent de l'assignatura de l'any en curs
- Han d'haver aprovat el mínim de proves estipulat pel professor.

Calendari de reavaluació:

Les dates dels exàmens de reavaluació estan fixades per la facultat. És la responsabilitat de cadascú, professors i estudiants, saber la data que li correspon fer la reavaluació de la seva assignatura. Aquestes dates estan publicades a la web de la facultat al mes de juliol del curs anterior.

El professor té que programar l'última prova de l'avaluació continuada com a mínim una setmana abans de la data de reavaluació. Els estudiants han d'haver tingut prou temps per a revisar l'última prova abans de presentar-se a la reavaluació.

No serà permès la presentació al examen de reavaluació per tal d'augmentar la qualificació per curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
proves escrites sobre matèria del temari explicada a classe	70%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10
assistència, participació a classe.	10%	0	0	3, 4, 7, 8, 10, 11
treballs de curs: comentaris textos, mapes, lectures, reseñas de llibres...	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA Bàsica:

BADE, K.J.; Europa en movimiento. Las migraciones desde finales del siglo XVIII hasta nuestros días, Crítica, Barcelona, 2003.

BETHELL, L. (ed.); Historia de América Latina, diversos vols., Crítica, Barcelona, 1992.

ARÓSTEGUI, Julio, BUCHRUCKER, Cristian y SABORIDO, Jorge (dir.), El mundo contemporáneo: Historia y problemas, Barcelona, Crítica, 2001.

BOURKE, J.; La Segona Guerra Mundial. Història de les víctimes, Empúries, Barcelona, 2003.

BOURKE, J.; Sed de sangre. Historia íntima del combate cuerpo a cuerpo en las guerras del siglo XX, Crítica, Barcelona, 2008.

BRECHER, Gary, Hazañas y chapuzas bélicas, Los Libros del Lince, 2008

BUSQUETS, ANNA (coord.), Claus per a entendre la Xina del segle XXI, UOC, 2009

CORM, G., La fractura imaginaria. Las falsas raíces del enfrentamiento entre Oriente y Occidente, Kriterion Tusquets, 2008 (hay edición en catalán)

EVANS, R.J.; El III Reich en el poder, 1933-1939, Península, Barcelona, 2005.

ESCOHOTADO, A.; Historia de las drogas, vols.2 i 3, Alianza, Madrid, 1990.

FAIRBANK, J.K.; Historia de China. Siglos XIX y XX, Alianza, Madrid, 1990.

FONTANA, Josep, POR EL BIEN DEL IMPERIO. Una historia del mundo desde 1945, Barcelona, Pasado y Presente, 2011.

FRIEDEN, J.A., Capitalismo global. El trasfondo económico de la historia del siglo XX, Crítica, 2006

GRIMAL, Henry, Historia de las descolonizaciones del siglo XX, IEPALA, 1989 (en Google Books):

http://books.google.es/books?id=jLSWgoFYR3cC&pg=PA3&lpg=PA3&dq=historia+de+las+descolonizaciones+iepala&source=bl&ots=l0FkhpojCJ&sig=Zkx6E4WSxXnHrT5TRDsbZmg6fjE&hl=es&ei=OGasSufdMpnUjAfPycX7Bw&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=2#v=onepage&q=historia%20de%20las%20descolonizaciones%20iepala&f=false

HEADRICK, D.R.; Los instrumentos del imperio, Alianza, Madrid, 1989.

HOBSBAWM, E.; La Era del Imperio, Crítica, Barcelona, 1990.

HOBSBAWM, E.; Historia del Siglo XX, Crítica, Barcelona, 1995.

HOBSON, JOHN A.; LENIN, VLADIMIR I., Imperialismo, Capitán Swing Libros, 2009

JUDT, Tony, Postguerra. Una historia de Europa desde 1945, Taurus, 2006.

JUDT, Tony, Pensar el siglo XX, Madrid, Taurus, 2012

KERSHAW, I.; Hitler, 2 vols., Península, Barcelona, 1999.

KINDLEBERGER, C.P.; La crisis económica, 1929-1939; MILWARD, A.S.; La Segunda Guerra Mundial, 1939-1945 i VAN DER WEE, H.; Prosperidad y crisis. Reconstrucción, crecimiento y cambio, 1945-1980, vols.4, 5 i 6 de la "Historia Económica Mundial del Siglo XX", Crítica, Barcelona, 1986.

KRUGMAN, P.; El internacionalismo "moderno". La economía internacional y las mentiras de la competitividad, Crítica, Barcelona, 1997.

LEFFLER, M.P.; La guerra después de la guerra. Estados Unidos, la Unión Soviética y la Guerra Fría, Crítica, Barcelona, 2008.

MAHBUBANI, K., ¿Pueden pensar los asiáticos?, Ed. Siglo XXI, 2006

MARTÍNEZ CARRERAS, J.U.; Historia de la descolonización, 1919-1986: las independencias de Asia y África, Istmo, Madrid, 1987.

- MAYER, A.; La persistencia del Antiguo Régimen. Europa hasta la Gran Guerra, Alianza, Madrid, 1984.
- MEYER, J.; Rusia y sus imperios (1894-2005), Tusquets, Barcelona, 2007
- OVERY, R. El camino hacia la guerra. La crisis de 1919-1939 y el inicio de la Segunda Guerra Mundial, Espasa, Madrid, 2009
- PAXTON, R.O.; Anatomía del fascismo, Península, Barcelona, 2004.
- PROCACCI, G.; Historia general del siglo XX, Crítica, Barcelona, 2001
- REGAN, G.; Historia de la incompetencia militar, Crítica, Barcelona, 2001.
- TEMIN, P., Lecciones de la Gran Depresión, Alianza Universidad, 1995
- VVAA, Estudios postcoloniales: ensayos fundamentales, Proyecto Editorial Traficantes de Sueños, 2008
- VEIGA, F., DA CAL, E.U., DUARTE, A.; La paz simulada. Una historia de la Guerra Fría, 1941-1991, Alianza, Madrid, 1997.
- VEIGA, F.; El desequilibrio como orden. Una historia de la posguerra fría, 1990-2008, Alianza, Madrid, 2009.
- VIORST, M. Tormenta en Oriente Próximo. El choque entre el oriente musulmán y el occidente cristiano, Debate, Barcelona, 2006.
- ZAMORA RODRÍGUEZ, A., Ensayo sobre el subdesarrollo. Latinoamérica, 200 años después, Foca, 2008
- ZORGBIBE, CHARLES, Del sistema de Yalta a nuestros días, Alianza Ed., 1997